

[Tove Jørgensen]

for beskedne, idet vi kun foreslår, at de sættes op fra de nuværende 55.000 kr./110.000 kr. til 80.000 kr./120.000 kr., selv om vores foreslåede grænse betyder, at to faglærte, der er på understøttelse, ikke vi kunne opnå maksimal støtte til deres børn. Det lægger altså op til i løbet af de nærmeste år at få udbygget disse indtægtsgrænser.

Uddannelsesstøtteloven fra 1975, som i folkemunde er blevet omdøbt til lov om bankstøtte, har nu fungeret i 2 år og har desværre bekræftet, hvad vi dengang sagde med hensyn til, hvilke konsekvenser denne lov ville få. De statsgaranterede højt forrentede banklån, som blev gjort til den afgørende finansieringsform på bekostning af de lavt forrentede statslån, er blevet en risikofri guldgrube for bankerne og en ruin for de uddannelsessøgende.

Bankernes nettoprovenu på de statsgaranterede lån i støtteåret 1976-77 var således ca. 250 mill. kr., nemlig forskellen mellem ind- og udlånsrente.

Så vil jeg gerne sige til fru Ritt Bjerregaards småborgerlige middelklassetankegang, at hvis ikke det havde været for 1970-loven, havde hverken jeg eller min mand været i stand til at studere ved universitetet, og havde det ikke været for 1975-loven, så kunne vi have fortsat. Men vi kunne ikke se i øjnene at måtte tage banklån med risiko for 300.000-400.000 kr. i gæld, når vores børn skulle begynde en uddannelse i 16-17 års alderen. Det var nemlig realiteterne. Vi måtte ophøre med at få støtte og måtte til gengæld se i øjnene, at vi måtte udsætte vores eksamener et år eller mere. Dette er kendsgerningerne bag den uddannelsesstøttelov, der er i dag, og dem skal man ikke forklejve. Det er ganske alvorlige ting, der her er sket.

Lad mig kort opridsse nogle af de mest afgørende skævheder, som det nuværende støttesystem medfører eller er medvirkende årsag til. Det giver en fastcementering af den eksisterende sociale skævhed i tilgangen til uddannelserne. Ingen kan i dag tale om, at unge ikke afskæres fra at få en uddannelse af økonomiske årsager. Det er særlig arbejderklassens børn, som rammes af den nuværende støtteordning, men ikke kun dem. Det er faktisk sådan, at hovedparten af de uddannelsessøgende i dag står i en håbløs økonomisk situation. DKP lægger meget stor vægt på, at der sættes ind med økonomisk støtte

til de unge, så snart de forlader folkeskolen. Det er her, de unge skal sikres en reel mulighed for at gå i gang med en uddannelse, også de unge, der kommer fra de økonomisk svagere stillede hjem. Det er altså her, vi skal sætte ind, hvis vi ønsker at gøre noget ved den meget store restgruppe på op imod 30 pct., der i dag overhovedet ingen uddannelse får.

Anden næstformand (Erlendsson):

Jeg er nødt til at gøre opmærksom på, at den sidste taler gjorde sig skyldig i en lille overtrædelse af § 26 i forretningsordenen, idet ministrene skal omtales ikke ved navn, men som ministeren.

Niels Helveg Petersen (RV):

Det er det radikale venstres opfattelse, at der er behov for ændringer og forbedringer i Statens Uddannelsesstøtte. Støtterammerne er ikke fulgt med op, det er blevet sværere at få erhvervsarbejde, indkomst- og erhvervsvilkår efter studierne er klart forringede. Det haster også med at få gennemført forandringer og forbedringer, hvis ikke den sociale skævhed i uddannelsessystemet skal yderligere kraftigt forøges.

Der er selvsagt en lang række problemer, der skal drøftes i denne sammenhæng, og vi mener ikke, at det foreliggende forslag på langt nær svarer til kravene til en nyordning. Jeg savner i øvrigt også i det foreliggende forslag overblik over, hvad det foreslåede system ville koste.

Vi vil derfor gerne støtte ministeren i bestræbelserne for hurtigt at tilvejebringe et grundlag for folketingets diskussioner og beslutninger om en forbedring af Statens Uddannelsesstøtte, og jeg vil gerne føje til: vi er også rede til at diskutere rent øjeblikkelige forbedringer, hvis det kan foreslås med en rimelig begrundelse og ske på en sådan måde, at det kan klare situationen, indtil mere grundlæggende ændringer er gennemført.

Inger Stilling Pedersen (KrF):

Uddannelsesstøtte er en kompliceret sag. Jeg giver ministeren fuldstændig ret i, at det ikke er nok bare at fremsætte et forslag om et eller andet. Den sidste tids diskussioner viser også dette klart. Der er forholdet til arbejdsløshedsunderstøttelse og mange andre